

Protokoll

MØTE: Møte i Arbeidsutvalget (AU) for nasjonal marin verneplan i Nord-Norge

Tid: 26-27.november 2015
Sted: Scandic Ishavshotell, Tromsø
Møteleder: Roar Høgsæt (Fylkesmannen i Nordland) (FMNO)
Referent: Gunhild Garte Nervold (FMNO)

Tilstede fra AU: Tom Hansen (Fiskeridirektoratets regionskontorer avd. Troms) – kun dag 2 (Fiskeridir)
Mia Høgi (Fiskeridir. avd. Finnmark) – vara
Laila Alendal (Norges Fiskarlag)
Tore Hansen (Norges Kystfiskarlag)
Tor Mikkola (leder, Fjordfiskernes Forening) (Fjordfisk.)
Marit Bærøe (regionsjef Nordland, Troms og Finnmark, Sjømat Norge)
Steinar Nordheim Storelv (KS Nord-Norge) (KS)
Anton Hauan, Naturvernforbundet i Troms – (for Christian Steel, SABIMA)
Roar Høgsæt (Fylkesmannen i Nordland) (FM)

Til stede: Jørn Karlsen (Fylkesmannen i Troms) (FMTR)
Per Kristian Krogstad (FMTR)
Margareth Wegner Sundfør (Fylkesmannen i Finnmark)(FMFI)
Pål Anders Martinussen (FMFI)
Sveinung Bertnes Råheim (FMNO)
Gunhild Garte Nervold (FMNO)

Forfall fra AU: Torulf Olsen (Bivdi, Sjøsamisk Fiskeri- og fangstorganisasjon)
Trond-Einar Karlsen (Bivdi, Sjøsamisk Fiskeri- og fangstorganisasjon)

01 Velkommen og presentasjon

Velkomst ved Roar Høgsæt. Presentasjonsrunde.

Bakgrunn for møtet. På dette møtet skal vi komme til enighet om forslag til utkast til høringsdokumenter som skal oversendes til Miljødirektoratet (MDIR) for godkjenning. Høgsæt presiserte at enighet om hva som skal på høring ikke binder organisasjonene i forhold til kommende høring. Det som skal ut på høring bør gi et godt grunnlag for å vurdere hvilke miljøverdier som skal sikres og hvordan dette skal avveies mot andre interesser. Etter høringen vil AU, med bakgrunn i høringsuttalelser fra egne organisasjoner og andre, ta stilling til hvilke endelig avgrensing og justerte forskrifter AU vil tilrå.

02	Godkjenning av saksliste og innkalling Ingen kommentarer til saksliste. Vedtak: Innkalling og saksliste ble godkjent.
03	Godkjenning av protokoll fra møte 1.oktober 2015 og signering Ingen kommentarer til protokollen. Vedtak: Protokollen fra AU møtet 1.oktober 2015 godkjent og signert.
04	Kort om status for arbeidet med marint vern 2015 (fylkesvis) <i>FMTR gikk gjennom status for arbeidet med marint vern i Troms. FMNO gikk gjennom status for arbeidet med marint vern i Nordland. FMFI gikk gjennom status for arbeidet med marint vern i Finnmark. Se også vedlagte presentasjoner fra Fylkesmennene.</i> Hasvik kommune er skeptiske til vern og har sendt brev til Klima- og miljøverndepartementet med følgende innhold: Kommunen mener at vernet vil være til betydelig hinder for framtidig næringsutvikling i Hasvik som fiskerikommune. De mener også at faktagrunnlaget er feil, men vil ikke gå nærmere inn på dette. <u>Sjømat Norge</u> forstår kommunen sin frustrasjon da de er helt avhengig av denne næringen. <u>Fiskeridir.</u> meldte tilbake at verdivurderingen av fiskeriene i området er feil i konsekvensutredningen. Regionen er av vesentlig regional og nasjonal betydning og dette kommer ikke tydelig frem. <u>Fjordfisk.</u> forstår kommunen, dette er viktige områder for mange regioner. <u>FMFI:</u> Vurderer om KU for fiskeri og akvakultur skal oppdateres før verneforslaget sendes på høring. Vi fortsetter verneplanprosessen til vi eventuelt får beskjed om noe annet fra departementet. Vedtak: Orientering om status for arbeidet med marint vern i Nordland, Troms og Finnmark ble tatt til etterretning.
05	Gjennomgang av høringsdokumenter med forslag til verneforskrifter (fylkesvis) <i>FMTR gikk gjennom det spesielle i forskriftene for hver enkelt av de 3 områdene i Troms. FMNO gikk gjennom det spesielle i forskriftene for hver enkelt av de 4 områdene i Nordland. FMFI gikk gjennom det spesielle i forskriften for LoppHAVET i Finnmark. Se også vedlagte presentasjoner fra Fylkesmennene.</i>

Kommentarer til verneforskriften for enkeltområder (alle tilbakemeldingene som gjelder flere områder er samlet og presentert under sak 6):

Rossfjordstraumen, Troms fylke

Avgrensing av området, alternativ A og B

FMTR har lagt ut to alternative avgrensinger for Rossfjordstraumen marine verneområde.

- Norges Fiskarlag har fått tilbakemelding på at det er alt. B som er mest aktuelt. FM: Vi kan ikke utvide verneområdene etter at de sendes på høring uten ny høring. FMTR ønsker derfor å sende begge forslagene på høring slik at begge alternativene blir belyst.
- KS ønsket å vite om grensa må gå der den foreslås i dag eller om den kan justeres med knekkpunkt? FMTR: Vi tar stilling til alle evt. nye innspill til vernegrense, både med og uten knekkpunkt. Skal omtale i høringsdokumentet at man også kan foreslå andre grenser enn de to høringsalternativene.
- SABIMA mener at det er pedagogisk riktig å ta med flere alternativer i høringen. Dette viser at det faktisk er mulig å endre vernegrensa i verneprosessen. Det er viktig at området med størst utbredelse også tas med og belyses i høringen.
- Fiskeridir.: Stemmer det at området utenfor alt. B er mindre betydningsfullt enn området innafor? FMTR: Ja, slik de er registrert i Naturbase per i dag.

§§ 3-5 i verneforskriften

- FMTR: Utnyttelse av sjøvarme kom opp som et tema rett før AUmøtet, dette er et tema vi skal se mer på før høringen. Ved utnyttelse av sjøvarme må røret graves ned/holdes nede og kablene kan ikke samordnes for flere husstander. Fylkesmannen må derfor se mer på effektene dette vil ha på strandområdene: Vil strandområdet påvirkes av temperatur fra rørene? Tiltaket vil uansett bli søknadspiktig.
- FMTR: Når det gjelder vedlikeholdsmudring så vil det ikke tillates dypere enn det er mudret i dag pga. vannutskiftingen i området. Fjordfisk. ønsker at det skal være muligheter for båter å passere hverandre på den aktuelle strekningen, når det gjelder bredde.

Rystraumen, Troms fylke

Generelt

- KS: Det har vært gjennomført sprenging i området rett før verneforslaget. FMTR: Kystverket fikk tillatelse til å utdype hovedledene i et område med to grunner. Dette var et så viktig samfunnsmessig tiltak at det ble akseptert.
- FMTR: Det er gitt 2 konsesjoner til tidevannskraftverk i området, men det er enda ikke gitt tillatelse etter havne- og farvannsloven og ikke etter kommunal plan. Vi har ikke åpnet for tillatelse til tidevannskraftverk i verneforslaget.

Dette må i så fall omsøkes etter § 6 i verneforskriften (jf. naturmangfoldlovens (NML) § 48).

- **FMTR:** Vi har ikke åpnet for at det kan søkes om oppdrett etter § 5 for noen av områdene i Troms, da det ikke er avsatt noen områder i kommuneplanene for disse områdene.

Ytre Karlsøy, Troms fylke

Avgrensing av området

- **FMTR:** Det er gjennomført noen små grensejusteringer slik at grensa følger kommunegrensa i sør (areal i Tromsø kommune tas ut) og slik at grensa harmoniserer bedre med eksisterende verneområder. Dette gir ingen nevneverdig endring i størrelsen på verneområdet. **Fiskeridir.:** Grenseavklaringen mellom marint vern og eksisterende vern er ikke så forståelig i verneforskriftene. **FMTR:** Vi skal prøve å gjøre dette litt klarere i dokumentet.

§§ 3-5 i verneforskriften

- **KS:** Hvorfor gis det åpning for høsting av villlevende marine ressurser når det ikke i står nevnt noe i vernebestemmelsene. **FMTR/FMNO:** Noe ligger i §§ 4 og 5 for å avklare hva som er tillatt/kan tillates sammenlignet med forbudene i § 3.
- **Sjømat Norge:** Hvorfor gis det ikke åpning for havbruk i dette området? Det er tidligere gitt signaler på at havbruk ikke er problematisk for marint vern. **FM:** Vi ser på dette samlet for alle verneområdene senere i møtet (se sak 6).
- **Fiskeridir.:** Det bør komme tydelig frem hva som er tillatt/forbudt av fiskeriaktiviteter i høringsteksten for verneområdet. **Norges Fiskarlag:** Bli det forbud mot snurrevad i dette området? **FMTR:** Vi foreslår ingen begrensninger på snurrevadfisket (ut over i korallområder).
- **Norges Fiskarlag og Fiskeridir.** ønsker at det skal åpnes for skjellskraping i området. Det har tidligere vært tradisjon for dette og man ønsker at denne tradisjonen kan opprettholdes i området. **FMTR:** Vi følger tilrådninger fra Rådgivende utvalg og foreslår forbud ut fra verneverdiene. Dette er også beskrevet i oppstartsmeldingen.

Vistenfjorden, Nordland fylke

Avgrensing av området

- **Sjømat Norge** ønsker at Ytre Visten tas ut av verneforslaget.

§§ 3-5 i verneforskriften

- **Fiskeridir.:** Referanseområdet i Indre Visten: Hva menes med «redskap som slepes etter bunnen». Bunntråling bør også legges til opplistingen i høringsdokumentet. **FMNO** endrer tekst i høringsdokumentet slik at også bunntrål listes opp som et eksempel på redskap som slepes under fiske og

som blir forbudt i referanseområdet. Vi vil også presisere i forskriften at søknad om oppdrett i § 5 nr.2 kun gjelder for Ytre Visten.

- Fjordfisk.: Hva menes med husbåt? FM: Vi kan se på alternative formuleringer som f.eks. «oppankring av båter med annet formål enn fortøyning»?
- Fjordfisk.: Hva med algedyrking? FMNO: Dette vil komme inn under forbudet mot utsetting av planter i vernebestemmelsen (§ 3).
- Norges Fiskarlag spurte om når de nye verneområdene blir kartlagt **og om det vil bli gjennomført noen forskning i referanseområdene.** FM: Vi kan ikke garantere om det kommer midler til kartlegging av de nye områdene, dette bestemmes sentralt av departementet. **Det finnes ingen planlagte forskningsprosjekter for referanseområdene, men ideen er at disse områdene skal overvåkes for å se på eventuelle endringer/påvirkninger over tid.**
Norges Fiskarlag: Hva skjer når klima gjør at arter forflytter seg og/eller forsvinner. Vil grensa kunne endres på nytt da? FM: **Ved utarbeidelse av verneforskriften tar vi hensyn til at forvaltningen av et verneområde skal ha et perspektiv på minimum 200 år.** Teknologien på bl.a. fiskeredskaper vil også endre seg, dette gjør at områder som er uaktuelle i dag i framtida kan bli aktuelle. Slike endringer må man ta når de kommer, vi kan ikke sikre oss mot alle eventualiteter. Store endringer må gjennomføres av Kongen i Statsråd, dette er en mye større prosess enn mindre justeringer av grensa.

Nordfjorden, Nordland fylke

§§ 3-5 i verneforskriften

- FMNO vil legge inn punkt om at havbruk er søknadspliktig etter § 5, dette manglet i oversendte høringsutkast. **Norges Fiskarlag Sjømat Norge**: Havbruk burde være tillatt uten søknad etter § 4. FM: Dette gjelder nye oppdrettsanlegg og vil være søknadspliktig for at vi skal kunne være med å påvirke plassering/størrelse slik at det ikke vil påvirke verneverdiene i nevneverdig grad.
- Det kom innspill på definisjonen av bølgedempere. Det må tas stilling til om dette kun skal gjelde flytende anlegg eller faste større anlegg (støpte installasjoner, molo m.m.). FM: Vi har i utgangspunktet ment mindre flytende anlegg uten større inngrep på bunnen, så vi vil endre teksten i forskriftene til «flytende bølgedempere» slik at det ikke kan misforstås.

Karlsøyfjorden, Nordland fylke

Sjømat Norge: I Karlsøyfjorden har vi fått på plass en buffersone hvor det ikke skal foregå noe oppdrett. Dette er området fra spissen av Bodø-halvøya til Tårnvika. Dette er basert på en frivillig enighet. Vi har ikke fått Mattilsynet med på dette.

Kaldvågfiorden og Innhavet, Nordland fylke

Ingen spesielle tilbakemeldinger for området.

Lopphavet, Finnmark fylke

Avgrensing av området

- **FMFI:** Det er foreslått to alternativer til vern med ulik avgrensing og ulikt restriksjonsnivå: Alternativ A har med et forbud mot ballastvann mens Alternativ B er redusert i størrelse da enkelte fjorder er tatt ut av verneforslaget. Felles for begge alternativene er at molo- og havneområder er utelatt fra vernet med en buffersone stort sett foreslått fra Kystverket. I tillegg er Forsvarets skytefelt foreslått utelatt.
- **Fiskeridir.:** Det er viktig at havneområder tas ut i et så stort område så man kan mudre og dumpe der dette er nødvendig.
- **KS:** Forsvaret sitt område er nært opptil korallområdene, har det alltid vært sånn? Forsvaret skal ikke være så låst etter deres gjennomgang av områder i samarbeid med oppdrettsnæringen? **FM/FMNO:** Forsvaret er i gang med å gå gjennom alle sine skytefelt (inkl. brukte og brakklagt områder) for å justere dem etter dagens behov. Prosessen har tatt lengre tid enn antatt. Vi har også et skytefelt i Karlsøyfjorden som vi først får avklaring på fra Forsvaret våren 2016. **Fjordfisk.:** Dersom det er viktige naturverdier i området som overlapper med skytefeltet er det viktig å ha et alternativ hvor disse områdene tas med.
- **SABIMA:** Hvorfor kan ikke forsvaret sitt område være med i begge alternativene siden dette er viktige områder med verdier? **FMFI:** Den delen av Forsvarets skyte- og øvingsfelt «Kvænangen» som overlapper med foreslått verneområde inkluderes i verneområdet igjen.

Korallforekomster med særskilt beskyttelse (2 områder).

- **Fiskeridir.:** Hvorfor er ikke hele korallområdet *Lopphavet* inkludert i verneområdet? **FM:** Vi kan se på en evt. utvidelse for å ta med viktige områder nå før høringen. Etter høringen er det liten åpning for å utvide et område. **FMFI:** Den vestlige delen av korallforekomsten *Lopphavet* ligger utenfor opprinnelig avgrensing av området. Vi noterer innspillene og vil foreslå at hele området med koraller vest i kandidatområdet tas med i verneplanen.
- **Fjordfisk.:** Det er bra med referanseområder og det er uproblematisk at det er forbud mot bruk av bunnredskaper for alle. Det burde være naturlig å utvide vernegrensa der man ser at deler av et korallrev faller utenfor verneområdet.
- **Fiskeridir.:** Hør med HI hva som er lurt å verne. Det er viktig at man også tenker på turistfiskerne og ikke bare på yrkesfiskeren. Forbud mot stang vil egentlig si et forbud mot alle typer fiske. Hva med «bruk som ikke berører bunnen»? **FMFI:** Hva med «alle redskaper som berører bunnen»? **Fjordfisk.:** Er det problematisk å utelukke all type fiske?

Vedtak:

AU foreslår at hele korallområdet vest i verneforslaget tas med i vernet, inkl. de

områdene som ligger utenfor dagens forslag til vernegrense. Videre ønsker AU å stenge for alt av fiske i områder med særskilt beskyttede korallforekomster slik at dette også gjelder turistfiske.

Referanseområder

Referanseområder for rekefiske (1 område)

- Ingen spesielle tilbakemeldinger.

Referanseområder for snurrevad (1 område, 2 forslag)

- FMFI: Vi har forkasta fem forslag til referanseområder og har nå forslag til to områder: ett i Sandlandsfjorden og ett område på yttersiden av Sørøya mellom Kamøya, Stålet og Saksnæringen. Det skal kun være ett referanseområde for snurrevad. Norges Fiskarlag: Det er ikke ønskelig med et referanseområde ved Stålet, **men er positive til referanseområdet i Sandlandsfjorden.**

Referanseområde for havbruk (1 område, 3 forslag)

- FMFI: Dette er tre forslag vi har fått fra referansegruppa og på de åpne møtene. Det skal kun være ett referanseområde for havbruk. Norges Kystfiskarlag: Øyfjorden har gyteområder for torsk og kan være et bra referanseområde. Sjømat Norge: Det er en fordel for oss å ha et slikt referanseområde. Sjømat Norge kommer til å spille inn forslag til område under høringen.

Referanseområder for overvåking av vannkvalitet (1 område)

- Ingen spesielle tilbakemeldinger.

Vedtak:

AU stiller seg bak FM sitt forslag til nye referanseområder. De enkelte representantene i AU vil komme med innspill til hvilke som passer best som referanseområder under selve høringen.

§§ 3-5 i verneforskriften

- Fjordfisk.: Det foregår oljevernøvelser i Hasvik, med bruk av store lenser som krever oppankring. FMFI: Vi har sett på dette som uproblematisk («pop-corn på sjø») og ikke noe utslipp. Har ikke vurdert behovet for oppankring, men ser at det kan være en problemstilling. FM: Det kan likevel være viktig å få dette frem i høringsdokumentet slik at folk må ta stilling til dette.
- Fiskeridir.: Kan ikke teksten om høsting av tare tas ut i verneteksten for et så stort område. FM: Vi foreslår å sende verneforskriften på høring slik den står i dag, så får vi heller se nærmere på dette etter at innspillene til høringen har kommet.
- Fjordfisk.: Det er gjort en bra jobb underveis i prosessen med de endringer

som er kommet. Vi skjønner Hasvik kommune siden de er avhengig av næringer som olje og fiskeri.

- Fiskeridir. gikk gjennom oppsummeringen av konsekvensutredningen (KU) fra 2010. FMFI/FM: Vi kan ikke endre en KU, vi må heller få innspill på den. Men vi kan korte ned på innholdet i høringsdokumentet.

06 **Kommentarer til verneforskriftenes felles tekst (temavis) med forslag til endringer fra FM møtedag 2:**

Avgrensing/Verneformål

- Fiskeridir. spurte om forskjellen mellom beskrivelsen av vernegrensa i § 1 (*Formål*) og i § 2 (*Geografisk avgrensing*). FMTR: Verneverdiene er hovedsakelig knyttet til området beskrevet i verneformålet, men vernet omfatter både overflaten, vannsøylen og sjøbunnen for alle de marine verneområdene (§ 2). Vannoverflaten er tatt med da tiltak i overflaten og i vannsøylen kan påvirke verneverdiene og da formålet med vernet.

§§ 3-5

- Norges Fiskarlag: Ordet «fortøyningsmiddel» er litt uklart, kan dette gjøres enklere med et annet ord i forskriftsteksten? FM: Vi tar gjerne i mot forslag til en bedre formulering som dekker alt av fortøyningsmiddel.
- Fiskeridir.: Innebærer tillatelse til vedlikeholdsmudring at det også er tillatt med dumping? FM: Nei, dumping er ikke tillatt i de marine verneområdene.
- KS: Det er feil å bruke ordet kloakkanlegg. Det er bedre å bruke begrepet «avløp». FM: Enig, vi skal se på dette og bruke de begrepene som brukes i forurensningsloven.

Annet

- KS: Er det tillatt med dykking i verneområdene? FMTR: Ja, så lenge det ikke berører bunnen negativt eller på annen måte påvirker verneverdiene. FM: Dykking er ikke regulert gjennom forskriftene, men evt. installasjoner på sjøbunnen i forbindelse med dykking må omsøkes.

Havbruk

- Fiskeridir.: Hvorfor har de ulike fylkene ulike formuleringer på tillatelse til havbruk i § 5? FMFI: Det er pga. variasjon i områdenes størrelse og karakter. Noen steder er det mye oppdrett, mens andre steder er det ikke aktuelt.
- Sjømat Norge: Kystsoneplaner/kommuneplaner bør holdes unna arbeidet med marint vern. FM: Ved utarbeidelse av forskriften for Saltstraumen ble det enighet mellom departementene at havbruk kunne omsøkes etter gjeldende kommuneplan ved vernetidspunkt.
- Sjømat Norge: Vi erkjenner at noen områder er sårbare og må vernes, men sammen med andre vern/restriksjoner så blir det mange områder hvor vi ikke

kan drive. Referanseområder uten havbruk er uproblematisk, men vi er skeptiske til at havbruk er søknadspliktig i de marine verneområdene. Det burde gis åpning for havbruk i § 4. FM: Installasjoner på sjøbunn og forurensing/tilslamming er i utgangspunktet ikke tillatt etter § 3. FMTR: Siste politiske praksis for de marine verneområdene er vedtaket for Saltstraumen mvo i 2013: I Saltstraumen mvo er det i § 5 åpnet for at man kan søke om etablering av havbruk i områder avsatt i gjeldende kommuneplan ved vernetidspunktet. Dersom det ikke er avsatt områder i kommuneplanen legges da til grunn at nye havbruksanlegg behandles etter § 6 (jf. § 48 i naturmangfoldloven) (eks. slik det står i høringsforslaget til forskriften for Jærkysten mvo).

- Fiskeridir.: Hva menes med «i strid med verneformålet»? Vil ethvert partikkelutslipp være i strid med verneformålet eller hvor mye utslipp vil man tillate? Kan FM si ja til havbruk i verneområder, men gi nei til utslippstillatelse basert på vernet? Vi var heller ikke klar over at § 6 er strengere enn § 5. FM: § 5 er saker som er drøftet mens § 6 er tiltak som det ikke er tatt stilling til på et tidligere tidspunkt. Det vil derfor bli litt strammere rammer i behandlingen av søknadene slik at ikke § 6 skal «uthule» verneformålet.
- Fjordfisk.: Vi merker konsekvenser av oppdrett. Nedslamming kan få en konsekvens for bunnforholdene med de korallene og andre viktige naturverdier som det må tas vare på. Har man ingen restriksjoner så er det ingen vits med et vern. FMNO: Endelig tilrådning fra Rådgivende utvalg er fra 2004 og vi må følge utviklingen av bruk av redskaper som er og ikke følge deres tilrådning slavisk (eksempel på dette er fiskeredskaper som snurrevad og næringer som havbruk).
- Fiskeridir.: Kan forvaltningsmyndigheten sette vilkår om medisinbruk, bruk av impregneringsstoffer m.m.? FM: Ja det kan vi. Men vi skal få avklart om dette må stå i § 5 eller om det holder at det står i høringsteksten og at man dermed kan bruke naturmangfoldloven sine bestemmelser til å sette vilkår.

Nytt forslag fra FM 27.november:

- Forskriftsteksten: Vi foreslår at det står slik det står per i dag for de enkelte områdene.
- Når det gjelder bruk av medisiner og impregneringsstoffer så mener FM at dette kan stå i høringsdokumentene for de aktuelle områdene. Formuleringen om at det vil stilles vilkår til en evt. dispensasjon er endret til at det «kan» stilles vilkår.

Levendelagring av villfisk/fangstbasert akvakultur

- Fiskeridir.: Levendelagring av fisk er en ny problemstilling. Arter som torsk lagres levende i store anlegg som likner oppdrettsanlegg så næringen kan forsyne markedet over en lengre periode. Slike anlegg må avklares med Kystverket, ellers er ikke levende lagring av villfisk søknadspliktig. Dersom

fisken lagres over 12 uker reguleres det av forskrift om fangstbasert akvakultur og er søknadspliktig på lik linje med et oppdrettsanlegg.

- Fjordfisk.: Utslipp er et lite problem, det er anlegget som er det største problemet. Anleggene ligger ute år etter år klare til bruk og er faste installasjoner. Dette er en voksende bransje og vil være særlig viktig i områder hvor det ikke eksisterer fiskebruk. Det burde settes inn et eget punkt i § 5 på lik linje med havbruk? Kommunene må kunne legge til rette for dette slik at ikke hver enkelt fisker må søke. Det er viktig at dette ikke ses i sammenheng med oppdrett.
- SABIMA: Vi må være forsiktig med å sikre oss mot alt som ikke er aktuelt per i dag gjennom § 5. Marine verneområder er unike områder og selv om SABIMA støtter samisk kultur og brukerinteresser så er det kanskje ikke alt som skal inn. Det kan hende det dukker opp momenter i høringer som endrer dette.
- FMNO har ikke fått signaler fra kommunene/referansegruppene på dette temaet. FM: Er dette aktuelt for alle de 8 områdene? Vi må se mer på hvordan vi skal håndtere noe som kan sikre oss for både installasjonen og utslipp av fôr/ekskrementer. FMTR: Vi må ta stilling til dette gjennom verneplanprosessen siden dette er kommet opp. Men vi foreslår at det høres uten nye punkter i § 5, men at vi kan vurdere å ta dette med senere avhengig av høringsinnspillene.
- Norges Fiskarlag: Marin verneplan burde også revideres hvert 4.år slik som kommuneplanen.
- FMNO: Et vern skal gi forutsigbarhet over tid. Hvis høringen viser at det er aktuelt for dette i Nordland og Troms så vil dette kunne tas med i § 5.

Forslag fra FM 27.november:

- FMFI tar med eget punkt i § 5 om dette.
- FMNO/FMTR: Sier noe om dette i høringsdokumentet, men gir foreløpig ingen åpning for dette i § 5. Alle søknader vil derfor være søknadspliktig etter § 6.

Koraller

- Norges Fiskarlag: Fritidsfiskere og turistfiskere må også ha et forbud mot fiske i områder med korallforekomster. Dvs. stang må også tas med som et forbud. FM: Vi skal se på det, men det kan muligens bli vanskelig å håndheve.
- Fiskeridir.: Hva menes med kjente korallforekomster? Fartøyer under 11 m har lov å fiske med snurrevad etter flyndre og rødspette i andre halvdel av området innenfor fjordlinja. Fiskerne ønsker utvidelse på båtlengde.
- FM: Kan vi utforme en «foreløpig» tekst til høringa så kan vi jobbe videre med formuleringene under høringen? Det er et mål å beskytte korallene samtidig

som vi ikke ønsker vesentlig restriksjoner på fiske og det er derfor vi i en forvaltningsplan (FP) skal avgrense de viktigste områdene med koraller hvor det vil bli restriksjoner på fiske. En FP skal utarbeides av forvaltningsmyndigheten etter at vernet er vedtatt. Velger en å utsette avklaringer av kartfesting av korallforekomstene så blir den delen av FP juridisk bindende.

Forslag fra FM 27.november:

- I forskriftene for FMNO og FMTR: «Bruk av fiskeredskaper som kan skade koraller i områder med kjente viktige forekomster i henhold til forvaltningsplan.» Dette vil gjelde både korallrev og andre ikke-revbyggende arter.
- FMTR fjerner tekst om koraller i verneforskriften for Rysstraumen da det ikke er hensiktsmessig å ha den med her. FMTR lager heller en omtale om bunngående redskaper, jf. tekst i foredraget til Kongelig resolusjon (Kgl. res.) for Saltstraumen mvo. For områdene i Troms er det kun aktuelt med tekst om koraller for Ytre Karlsøy.
- I høringsdokumentet: «Koraller har en viss beskyttelse gjennom forskrift om utøvelse av fisket i sjø. Gjennom en forvaltningsplan skal man få kartfestet korallforekomster som er så viktige at de krever en særskilt beskyttelse i det marine verneområdet.»
- FMFI: Foreslår særskilt beskyttelse av to korallforekomster: *Stjernesundet* og *LoppHAVET*.

Vedtak

AU er enige i konklusjonen med noen kommentarer: Det er viktig å få med at dette også gjelder for fritidsfiskere/turistfiskere. Fjordfisk.: Dere må også presisere hvilke fiskeredskaper som kan påvirke bunnen, som stang, jukse, ruse og teine. Dere må ta med all redskap som kan skade. FMFI: Vi kommer til å vise til noen eksempler i høringsteksten på dette.

Ballastvann

- Fjordfisk.: Dette må også gjelde generell dumping av arter over båtrekka (f. eks. dumping av snøkrabbe). Og dette må ikke begrenses til bare å gjelde for brønnbåter. Per i dag skal du skifte ballastvann før du kommer inn til kysten og det vil være spesielt viktig i områder med marine verneområder.
- FMNO og FMTR har ikke fått noen lokale innspill på at dagens formulering i § 3 er problematisk. FMTR foreslår at vi hører på den formuleringen vi har i dag.
- FM: Problemstillingene er ulike for hvert enkelt område, FM foreslår at vi kommer med et nytt forslag til AU i løpet av møtet.

Nytt forslag fra FM 27.november:

- FMNO og FMTR beholder formuleringene om ballastvann i forskriftene der de står.
- FMFI: Har to alternativer til verneforslag, hvor alternativ A har med formulering om ballastvann inne i verneforskriften mens alt. B utelater denne delen.
- For alle fylkene: I høringsteksten skal det belyses at det er ballastvann med mulig innhold av fremmede arter fra andre biogeografiske regioner som er trusselen. Rådgivende utvalg har delt Norge i 3 biogeografiske provinser, vi må presisere nærmere i høringsteksten hva vi mener med biogeografisk region.

Tradisjon/samiske rettigheter (f.eks. høsting av hjerteskjell og snegl for evt. videresalg)

- Fjordfisk.: I mange verneforskrifter står det ofte et eget punkt om tradisjonell samisk bruk av området, kan dette settes inn for de marine verneområdene? FMNO: I noen forskrifter har vi lagt inn «Tradisjonell beiting/høsting av tang, tare og skjell til eget bruk for grunneier», dette kan endres til «grunneier og andre rettighetshavere» dersom ønskelig? Fjordfisk.: Det er viktig å få med flere momenter som bl.a. tar hensyn til reineierne.
- KS: Kan man verne bort en rettighet? FM: Ja, men da kan man kreve erstatning. Men vi må få belyst alle aktiviteter slik at vi kan vurdere dette.
- Fjordfisk.: Vil det være tillatt å høste hjerteskjell og snegler med bruk av rive for videresalg? Man graver 5-10 cm ned i havbunnen og kan høste store mengder på små områder. Dette har vært en tradisjon for mange langs kysten.
- FM: Dette er litt utenom det vi har tenkt på, FM foreslår av vi kommer med et nytt forslag til AU i løpet av møtet.

Nytt forslag fra FM 27.november:

- Vi må skille mellom sanking av tang og tare og plukking av skjell, da høsting av skjell er en grunneierrettighet:

Endringer i § 4 (for de områdene der FM har foreslått å åpne for sanking av tare i fjæresonen):

«Tradisjonell beiting og høsting av tang og tare til eget bruk ned til laveste lavvann for rettighetshaver.»

«Plukking av skjell til eget bruk i samsvar med gjeldende lovverk.»

- FM åpner for tradisjonell bruk, mens kommersiell høsting (f. eks. skjellskraping) kan påvirke verneverdiene i vesentlig grad og må behandles etter § 6 i verneforskriften (det gis ingen åpning i § 5).

Vedtak:

AU tar orientering om høringsdokumenter med forslag til verneforskrifter for 8 områder i Nordland, Troms og Finnmark til etterretning. Alle foreslåtte endringer i sak 5 og 6 er godkjent av AU.

07 Avstemming

Roar Høgsæt oppsummerte møtet og spurte AU om de ønsket å sende andre alternativer til MDIR for faglig gjennomgang sammen med FM sine forslag.

Lopphavet mvo

- Norges Kystfiskarlag og Fjordfisk. fremmet forslag om at bare alternativ B (inkl. at man tar med tekst om ballastvann i dette alternativet) sendes på høring. Begrunnelsen er at flere alternativer kompliserer høringen samtidig som at FMFI har signalisert at dette virker som det mest fornuftige alternativet.
- SABIMA: Hvorfor kan ikke teksten om ballastvann tas inn i begge alternativene? SABIMA foreslår at både området som overlapper med skytefeltet og korallområdet som ligger utenfor verneavgrensning tas inn i begge høringsalternativene.

Vedtak:

AU vedtar (5 mot 3) at kun alt. B sendes på høring med følgende endringer:

- at tekst om forbud mot utslipp av ballastvann tas inn
- at viktige områder som overlapper Forsvarets skytefelt tas med
- at viktige korallforekomster knyttet til revet vest i verneforslaget tas inn

FM vil sende begge alternativene til MDIR, men kommentere at AU har vedtatt alternativ B som beste alternativ.

Rossfjordstraumen mvo

FMTR ønsket tilbakemelding på om det er greit at de går videre med de to grensealternativene til høringsprosessen?

Vedtak:

AU godkjenner forslag om at Fylkesmannen sender to alternativer til vernegrense for Rossfjordstraumen på høring.

Vistenfjorden mvo

- Sjømat Norge ønsker fortsatt at Ytre Visten tas ut av forslaget.
- Fiskeridir.: Vi mener at Fiskeridir. region Nordland også har ønske om at Ytre Visten tas ut av verneforslaget.
- Norges Fiskarlag er skeptiske til å ha Vistenfjorden som verneområde pga at

det allerede foregår tradisjonelt fiske i fjorden. **FM:** Tradisjonelt fiske kan foregå som før, med unntak av i referanseområdet for fiske med rekestrål i Indre Visten. Rekestrålfeltet i Indre Visten har uansett vært lite i bruk og har liten betydning for fiskerne i området.

- Sjømat Norge og Fiskeridir. fremmer eget forslag til ny vernegrense i Vistenfjorden. Bakgrunnen er at områdene som tas ut skal være åpent for oppdrett innenfor gjeldende lovverk. Det nye forslaget (alternativ B) foreslår at vernegrensa ytterst i fjordmunningen flyttes innover og trekkes over fjorden på det smaleste punktet ved Almosen-Mulen (utenfor eksisterende skjellanlegg). Resten av fjorden utenfor foreslås dermed tatt ut av vernet.

Vedtak:

AU er delt (4 mot 4) mot å sende alternativ B på høring.

FM vil informere MDIR om vedtaket.

08 Videre fremdrift til neste møte

Fylkesmennene legger ut endelig forslag til høringsdokumenter med endringer så raskt som mulig og senest i løpet av en ukes tid (senest mandag 7.desember). AU vil få kort frist til å se gjennom og kommer med tilbakemelding på de foreslåtte endringene som er gjort i dokumentene (frist fredag 11.desember). Fylkesmennene må sende over forslag til høringsdokumenter til Miljødirektoratet fredag 18.desember og trenger siste uka på å gå gjennom evt. tilbakemeldinger.

Dersom Miljødirektoratet ikke har noen kommentarer til høringsdokumentene kan vi ta et kort telefonmøte, evt. informasjonsutveksling per mail. Dersom direktoratet gjør større endringer må vi ta et nytt møte før høring i 2016.

Vedtak:

Videre fremdrift frem til høring ble godkjent.

09 Eventuelt

Ingen innmeldte.

FMNO: Alle foredrag sendes ut sammen med protokollen. Endelige forslag til høringsutkast til faglig gjennomgang ligger på ftp-serveren og vil oversendes MDIR senest fredag 18.desember.

Tom Hansen (dag 2) / Mia
Høgi
(Fiskeridirektoratets
regionskontorer)

Ikke tilstede

Trond-Einar Karlsen
(Bivdi, Sjøsamisk Fangst- og
fiskeriorganisasjon)

Ikke tilstede

Torulf Olsen
(Bivdi, Sjøsamisk Fangst- og
fiskeriorganisasjon)

Laila Alendal
(Norges Fiskarlag)

Anton Hauan
(Naturvernforbundet i Troms)
for Christian Steel (SABIMA)

Tore Hansen
(Norges Kystfiskarlag)

Marit Bærøe
(Sjømat Norge)

Steinar Nordheim Storelv
(KS Nord-Norge)

Tor Mikkola
(Fjordfiskernes Forening)

Roar Høgsæt
(Fylkesmannen i Nordland)